

ارتقا جایگاه سازمانی زنان، چالش ها، راهکارها

سیده بهناز محدث خالصی^۱، محمدرضا دارائی^۲، مجید ضماهنی^۳دانشگاه پیام نور استان تهران^۱ کارشناس ارشد مدیریت منابع انسانی Behnaz.mohades@gmail.comدانشگاه پیام نور استان تهران^۲، استناد راهنما m.daraei12@gmail.comدانشگاه پیام نور استان تهران^۳، استناد مشاور zamaheni@yahoo.com

روبرو می شوند و از پیشرفت آنان در محیط های کاری جلوگیری می شود. این مقاله سعی بر آن دارد که به شناسایی عوامل مختلف موثر بر ناکامی زنان در رسیدن به سطوح عالی مدیریتی پرداخته و راهکارهایی در جهت کاهش ویا حل این معضل در جامعه داشته باشد.

کلید واژه ها : توسعه یافتگی، عدم خود باوری، جایگاه

مدیریتی، سقف شیشه ای، تبعیض جنسیتی

مقدمه

تحولات بنیادینی در فرایند ها و محصولات آموزش عالی در جهان صورت گرفته است. انفجار اطلاعات، توسعه ارتباطات تحولات در نظام های اداره حکومت، تحولات فرهنگی و به هم پیوستگی جوامع جهانی، نگاه و نیاز به نیروهای فعال و کارآزموده را افزایش داده است. زنان از جمله نیروهایی هستند که گرچه با رشد فزاینده تحصیلات عالی خود، گوی سبقت را از مردان ربوده اند اما در همه مناطق جهان به یک اندازه از مشارکت در امور اجتماعی و سیاسی برخوردار نبوده اند. آمارهای مختلف از وضعیت زنان در ایران و جهان حاکی از آن است که زنان با وجود تحصیلات عالی دانشگاهی حتی در عرصه های مختلف مدیریتی نیز از وضعیت در حال رشد شغلی و متناسب با مردان برخوردار نیستند و این در حالی است که میزان و درجه توسعه یافتگی هر اجتماع بشری به مشارکت همه جانبه و خودآموزی اجتماعی و مدنی کامل افراد آن بستگی دارد.

توسعه یافتگی هر جامعه، باید همه افراد را قادر سازد توانایی های خود را، تا بیشترین حد ممکن افزایش دهند. در این میان، افزایش و بهبود مشارکت زنان در سطح مدیریتی از یک سو، برای دیگر بانوان انگیزه ایجاد میکند تا بر کوشش ها و تلاشهایشان بیفزایند و از سوی دیگر، بر سطح کلان برداشت ها و باورهای یک جامعه در کلیت آن، تأثیر مثبت بگذارد. (لهسایی زاده، ۱۳۸۱) علی رغم تلاشهای زیادی که تا کنون در این زمینه انجام شده است، اما هنوز سیستم های ارتقاء در بسیاری از سازمانها ناعادلانه به نظر می رسند. به هر حال بانوان در حدود نیمی از منابع انسانی سازمانها را تشکیل می دهند و به خصوص در ایران با توجه به تمایل بیشتر بانوان به ادامه تحصیل و اشتغال در سازمانهای دولتی، احتمال حضور و فعالیت بانوان در سازمانها رو به افزایش است. بنابراین هرگونه بی عدالتی پذیرفته شده علیه آنان ممکن است بر بهره وری نیمی از نیروهای کار سازمانها اثر

چکیده

در بسیاری از کشورهای جهان زنان مسئولیتهای خطیری را به دوش گرفته اند به طوریکه یکی از معیارهای توسعه یافتگی کشورها، میزان اعتباری است که زنان در آن کشور دارند. زنان نه تنها نقش به سزایی در تحقق توسعه اجتماعی و سیاسی دارند بلکه به عنوان یک نیروی فعال و سازنده می توانند بر سرعت فزاینده توسعه اقتصادی و تسریع عدالت اجتماعی بیفزایند. از همین روست که مشارکت زنان در عرصه های مختلف و همتراز با مردان به یک ضرورت زمان حاضر تبدیل شده است و نیل به حل معضلات اجتماعی را به حل این مهم سوق داده است ولی متأسفانه در کشور ما، حاکمیت مردسالارانه، تصور غالب نسبت توانایی مرد به زن، تصویری که زنان نسبت به مسئولیت های خانوادگی و خانه داری دارند و عدم خودباوری زنان باعث کم رنگ شدن آنها در عرصه های مدیریتی شده است. شواهد موجود در ایران نشان می دهد که تبعیض جنسیتی در اشتغال و دستمزد همچنان گسترده است. بر اساس معیارهای فرهنگی مردان نان آور خانه هستند و بسیاری از مشاغل در اختیار مردان است. نگرش منفی مدیران مافوق در جهت پذیرش زنان در پستهای کلیدی و مدیریتی در عدم پذیرش زنان در این حوزه، نقش به سزایی دارد. هنگامی که روسا به زنان از لحاظ کاری اطمینان ندارند و در مورد موفقیت زنان در سطوح سرپرستی و مدیریتی پیش داوری میکنند، مسلماً ارتقای شغلی زنان نیز با مشکل مواجه خواهد شد. وقتی نگرش عمومی نسبت به کار زنان بدین گونه است که آنها فاقد قدرت اجرایی لازم هستند حتی اگر تخصص داشته باشند، هنگامی که با ذکر نام زنان نقش های سنتی آنها به ذهن می آید، مسلماً در جایگاه آنها برای پذیرش شغل تأثیرگذار می باشد.

یکی دیگر از عوامل پیدایش توسعه قدرت مردان در جایگاههای مدیریتی، وجود نوعی مانع نامرئی به نام سقف شیشه ای است یعنی به رغم حضور مؤثر بانوان در مقاطع تحصیلی عالی و احراز شایستگیهای عمومی، متأسفانه هنوز تعداد زنانی که توانسته اند در سطوح عالی مدیریتی منصوب شوند، بسیار اندک است. در این تسلط دیرینه مردان بر ساختارهای اداری به مثابه مهمترین عامل در ایجاد سقف شیشه ای و نیز سایر عوامل مؤثر همانند زبان مردانه و به طور کلی حمایتهای مردسالانه ناشی از امتداد فرهنگ چند صد ساله، از عوامل مؤثر بر توسعه قدرت مردان در سازمانها مدنظر قرار می گیرد. سقف شیشه ای عاملی است که در سازمان، زنان با آن